

'özür diliyoruz HRANT!'

Hrant DİNK anmasında Halil Ergün'ün yaptığı konuşmadır.

Dostlar!...
Hrant'ın arkadaşları!
Bu topraklar hep ölümlerle beslendi.
Hep birlikte tanık olmadık mı?
Askeri darbelerde arkadaşlarımızı öldürdüler, idam ettiler.
Mahir Çayan'ı öldürdüklerinde, Deniz Gezmiş'i idam ettiklerinde ben askerdeydim.
Aydınlığın ve dürüstlüğün çocuklarını vurmaya devam ettiler.
Hrant vurulduğunda evimdeydim. Duyduğumda yandım kavruldu, derinden sarsıldım. Sessizce giyindim çıktım sokağa. Agos gazetesine gittim. Uzaktan kaldırıma baktım uzun uzun. Usulca yaklaştım düştüğü yere çiçeğimi koydum. Acımı kimseyle paylaşmak istemedim. Kimsenin beni görmesini istemedim.
Uyur gezer gibi yukarı çıktım. Agos'un odalarını dolaştım. Orada oturanlarla sessizce baktım. Aşağı inip gene sessizce kalabalığın içinden evime döndüm.
Derin bir sancı içindeydi bütün bedenim.
Neydi bu?
Neydi...
Mahirler, Denizler öldürüldüğünde acımı dışarı vurmuşum. Telefonlar etmiş, mektuplar yazmışım. Evet çok acı çekmişim. İsyân da etmişim. Ama hepsini arkadaşlarımla paylaşmışım.
Hrant'ın ölümü başka bir şeydi. Sesim çıkmıyordu. Kimseyle konuşmak istemiyordum. Derin bir vicdan hesaplaşması yaşıyordum.
Neydi bu derin acı...
Neydi...
Bu yaralanmış bir vicdandı.
Tarihi bir vicdan sarsıntısıydı...
Yani Hrant'ın hayatımızdaki derin yeriydi.
Kardeşim Hrant, yetim bir halkın yetim çocuğuydu. İşte biz o yetim çocuğu yitirmiştik.
Evet,

Hrant, bu toprağın sonuna kadar yerlisiydi. Sahiplerindendi. İnsanları sıcaklıkla sardı, kucakladı. İçeriden, bizlerden birisi olarak konuştu. Yüreklerle, duygulara, akıllara seslendi.
Açık sözlüydü.
Onu Türklüğe hakaretle suçlayıp mahkum ettiklerinde "Ben hiçbir ulusa hakaret etmem, ettirmem. Türklüğe de hakaret etmem. Ermeniliğe de hakaret ettirmem" dedi..
Tarihimize yüzleşmek için önemli bir tutamaktı bizim için.
Alın işte...
Şimdi Talat Paşa'nın defterlerine bakıyoruz...
1915 Tehciriyle birlikte bir milyon Ermeni'nin Osmanlı topraklarından yok olup gittiğini, en sorumlu ismin yazılı beyanından öğreniyoruz.
Hrant, bunları söylediğinde ırkçıların, Ergenekoncuların saldırısına uğramıştı. Hakkında açılan davalarda Ergenekoncular duruşmaların kapısına dizilmişlerdi. Onu tehdit etmişlerdi.
Ergenekon davasında bir yerlere geldiysek, onun öldürülmesine duyulan tepkinin etkin bir rolü olduğunu şimdi açıkça görebiliyoruz.
Ama işte...
Devlet içindeki sorumlulardan hesap sormak kolay olmuyor.
Dava zor ilerliyor.
Adalet için daha çok yol almamız gerekiyor.
Bu ülkede yıkılması gereken daha çok duvarlar var.
Hrant'ı öldürenlerin, öldürtenlerin ırkçı, milliyetçi darbeciler olduğunu şimdi daha net görüyoruz.
Dostlar,
Hrant ayrılıp giderken bize Agos gazetesini miras bıraktı...
Agos'un yaşaması Hrant'la dostluğumuzun devamını sağlayacak.
Sevgili Hrant,

Sen, memleketimizin değişik kültürlerini, zenginliğini ortaya çıkarmaya çabaladın.
Dünyanın dört bir yanından Anadolulu Ermeni müzisyenleri buralara taşıdın.
Civan Gasparyan'ın duduğunu ilk kez senin sayende dinledik.
Sen Nazım Hikmetlerin, Yılmaz Güneylerin, Ahmet Kayaların da yol arkadaşıydın...
Sen ötekinin, susturulmuşun, yok sayılanın, unutulmanın sesiydin...
Gel gör ki,
Senin ölümünün kahır ve isyanıyla, adaletin terazisi denk gelmiyor...
Sabırla takip ediyoruz...
Beyoğlu belediye başkan adayı olarak kampanya yürütürken, İstanbullu Ermenilerin desteğini istemek için sana gelmişim. Destek için elinden geleni yaptığın gibi bir de bana, doğup büyüdüğüm İznik gölünün çevresinde eken biçen, evler okullar yapan, yüzyıllardır burada yaşamış Ermenileri anlatmıştın. Benim için tamamen meçhul olan bu gerçeği o gün senden öğrenmiş, çok etkilenmişim.
Bu gerçeğe tanışma hayatımın en önemli dönüm noktalarından biri oldu.
O zaman anladım ki seni aramızdan alıp götürülenler de zaten bu gerçeğin anlatılmasına dayanamayanlardı. Onlar içtenliğin ve açıklığın yol kesenleriydi.
Canım kardeşim!
19 Ocak cinayetini engellemek elimizden gelmedi.
Ve ben şimdi senden ve bu toprakların Ermenilerinden özür diliyorum. Burada bulunanları da hep birlikte özür dilemeye çağırıyorum.
Hrant senden, bu toprakların Ermenilerden özür diliyoruz...
Özür diliyoruz.
Özür diliyoruz...